

به نام خدا

## فراخوان هفتمین همایش مطالعات فیلم کوتاه تهران

«اقتباس: نظریه و عمل»

در سینمای معاصر، اقتباس دیگر صرفاً به بازآفرینی وفادارانه از یک متن مبدأ محدود نمی‌شود، بلکه به حوزه‌های متنوع‌تری همچون برداشت آزاد، الهام، تأثیرپذیری، و بازسازی‌های خلاقانه گسترش یافته است. نظریه‌پردازانی همچون لیندا هاجن با مفهوم اقتباس به‌مثابه بازآفرینی بینامتنی و ژرار ژنت با ایده ترامتنیت، تأکید دارند که هر اثر اقتباسی در تعامل با متن پیشین، معنایی تازه خلق می‌کند. در عین حال، با گسترش نظریه‌های سینمایی، اقتباس در فیلم کوتاه نیز به عنوان شکلی مستقل و خلاقانه از تولید معنا مورد توجه قرار گرفته است.

سینمای فیلم کوتاه به دلیل ماهیت فشرده و فرم تجربی خود، امکان آزمایشگری بیشتری را در زمینه اقتباس فراهم می‌کند. از برداشت آزاد از متون ادبی کلاسیک گرفته تا اقتباس از ناداستان‌ها، موسیقی، نقاشی و فیلم‌های دیگر، رویکردهای متنوعی در این حوزه شکل گرفته‌اند که نیازمند پژوهش و بررسی نظری و عملی‌اند.

این همایش تلاش دارد تا با گرد هم آوردن پژوهشگران و فیلم‌سازان، پلی میان نظریه و عمل در زمینه اقتباس ایجاد کند. چگونه نظریه‌های جدید می‌توانند به درک بهتر اقتباس در فیلم کوتاه کمک کنند؟ چگونه تجربیات فیلم‌سازان می‌تواند نظریه‌ها را به چالش بکشد یا بسط دهد؟ این پرسش‌ها در قلب مباحث همایش قرار دارند.

➤ محورهای پیشنهادی همایش:

- برداشت آزاد در سینمای ایران

در سینمای ایران، از اقتباس اغلب با عنوان برداشت آزاد یاد می‌شود. اما حدود و ثغور اقتباس کجاست؟ چگونه می‌توان مرز میان برداشت آزاد و اقتباس وفادارانه را تعریف کرد؟ این محور به بررسی این مسئله در سینمای عامه‌پسند و هنری، فیلم کوتاه و بلند، داستان‌گو و تجربی می‌پردازد.

- پیوند الهام، تأثیرپذیری و اقتباس

بسیاری از فیلم‌های کوتاه نه بر اساس یک متن ادبی، بلکه با الهام از یک قطعه موسیقی، تابلوی نقاشی، عکس، یا یک مفهوم انتزاعی ساخته می‌شوند. این مقوله که بیشتر مناسب جستارهای آزاد است، نقش الهام را در فرایند اقتباس و خلق آثار سینمایی بررسی می‌کند.

- رابطه بازسازی و اقتباس

برخی فیلم‌های کوتاه مستقیماً از فیلم‌های دیگر الهام می‌گیرند، چه در قالب بازسازی صحنه‌ها و موقعیت‌ها، چه به عنوان یک نسخه کوتاه‌شده از فیلمی بلند یا بالعکس. در این محور، به فیلم‌های کوتاهی که در نسبت با فیلم‌های بلند معنا می‌یابند نیز پرداخته خواهد شد.

- اقتباس از نادرستان‌ها و حکایت‌های ملی و بومی ایران

سینمای کوتاه می‌تواند بستری مناسب برای بازآفرینی حکایت‌های کهن ایرانی، داستان‌های شفاهی و متون غیرداستانی باشد. این محور به بررسی اقتباس از این منابع در سینمای کوتاه و امکان‌های بومی آن اختصاص دارد.

- اقتباس از متون دینی

متون دینی دارای قابلیت‌های فراوانی از منظر دراماتیک هستند که سابقه تبدیل آنها به آثار سینمایی نیز وجود دارد. چگونگی دراماتورژی این آثار می‌تواند منبع خوبی برای پژوهش به شمار آید.

- اقتباس در فیلم کوتاه از منظر حقوقی و اخلاقی

مرز میان الهام، اقتباس و سرقت هنری چیست؟ آیا قوانین حقوقی و اخلاقی در سینمای کوتاه ایران، محدودیت‌ها یا فرصت‌هایی برای اقتباس ایجاد کرده‌اند؟

- رویکردهای فرمالیستی و پست‌مدرن در اقتباس سینمایی

چگونه نظریه‌های فرمالیستی و پست‌مدرن مانند بینامتنیت، واژگون‌سازی، و بازی‌های زبانی در اقتباس فیلم کوتاه بازتاب می‌یابند؟

- اقتباس از ادبیات کهن و معاصر؛ چالش‌ها و امکان‌ها

از شاهنامه و مثنوی معنوی تا داستان‌های کوتاه معاصر، چگونه می‌توان ظرفیت‌های ادبی ایران را در سینمای کوتاه به کار گرفت؟

- اقتباس در سینمای مستند کوتاه

چگونه مستندهای کوتاه می‌توانند از متون، عکس‌ها، روایت‌های تاریخی و شفاهی برای تولید معنا بهره ببرند؟

- اقتباس و روایت در سینمای تجربی کوتاه

در سینمای تجربی، چگونه ساختارهای روایی مرسوم دگرگون شده و اقتباس به شیوه‌ای نوین صورت می‌گیرد؟

- نقش فناوری‌های جدید در روند اقتباس سینمایی

با ظهور هوش مصنوعی، سینمای تعاملی و رسانه‌های دیجیتال، چگونه مفهوم اقتباس در سینمای کوتاه دستخوش تغییر شده است؟

• تحلیل نمونه‌های موفق اقتباس در فیلم کوتاه ایران و جهان

مطالعه موردی فیلم‌های کوتاهی که به عنوان نمونه‌های موفق اقتباس شناخته شده‌اند و بررسی شیوه‌های اقتباسی آنها.

➤ ارائه آثار

• مقاله علمی (با چارچوب‌های آکادمیک)

• جستار آزاد (نگاهی شخصی و تحلیلی)

• فیلم‌جستار (ترکیبی از پژوهش و بیان تصویری)

از تمامی پژوهشگران، فیلم‌سازان و علاقه‌مندان دعوت می‌شود آثار خود را در یکی از قالب‌های فوق به دبیرخانه همایش ارسال نمایند.

به مقالات برگزیده کمک هزینه پژوهش پرداخت شده و مقالات برگزیده نهایی در کتاب مجموعه مقالات به انتشار خواهند رسید.

➤ گاه‌شمار همایش

اعلام فراخوان: ۲۰ فروردین ۱۴۰۴

مهلت ارسال چکیده‌ها: اول خرداد ۱۴۰۴

اعلام چکیده‌های پذیرفته شده: ۲۵ خرداد ۱۴۰۴

ارسال مقاله‌های کامل: ۲ شهریور ۱۴۰۴

اعلام مقالات برگزیده برای انتشار: ۲۳ شهریور ۱۴۰۴

برگزاری همایش: ۲۵ آذر ۱۴۰۴ (روز پژوهش)

➤ نشانی

<https://iycs.ir>

ارتباط با دبیرخانه همایش:

iycs.pub@gmail.com